

מראי מקום לביבליוגרפיה מכוונת להכנת ה-30% ביחידות הבסיס – תשפ"ב

1. נשים ברחבי העולם נאבקות על שוויון זכויות ועל קידום מעמדן בחברה שבה הן חיות. הנערה, מלאלה יוספזאי מפקיסטן היא אחת מאותן נשים. בשנת 2014 זכתה בפרס נובל לשלום בהיותה בת 16 בלבד.

יש הטוענים כי מלאלה אינה ראויה לזכייה בפרס נובל לשלום מפני שמאבקה לשינוי חברתי במעמד הנשים בפקיסטן לא נשא פרי. לעומתם, אחרים טוענים כי הנערה ראויה לפרס בשל היותה סמל לגבורה, לפריצת דרך ומודל לדור הנשים הצעיר.

כתוב מאמר טיעון ובו הבע את דעתך בשאלה האם מלאלה יוספזאי, הנערה מפקיסטן, ראויה לפרס נובל לשלום. בסס את דבריך על עובדות ועל נתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.

- א. מלאלה יוספזאי, באתר פרס נובל (באנגלית). מקוון
- ב. רויטרס, יוספזאי על זכייתה בפרס נובל: "זאת רק ההתחלה", באתר וואלה!, 10 באוקטובר 2014. מקוון
- ג. גרדיאן, ניו יורק טיימס, דרכה של הנערה הפקיסטנית שהטליבאן ניסה לחסל אל פרס נובל לשלום, באתר הארץ, 12 באוקטובר 2014. מקוון
- ד. מלאלה יוספזאי, אני ניצחתי, באתר ישראל היום, 15 באוקטובר 2014. מקוון
- ה. עמית ולדמן, מלאלה יוספזאי זכתה בנובל לשלום, באתר מאקו, 10 בדצמבר 2014. מקוון
- ו. קטע קול יובל מלחי, פרק 205: הנערה ששיחקה באש – סיפור אחר' לזכר שירה בנקי, באתר "קטעים בהיסטוריה", 20 ביולי 2017. מקוון
- ז. עופרה עופר אורן, סרט תיעודי של נטפליקס בסדרה "את האורח הבא לא צריך להציג": מלאלה יוספזאי, בבלוג "סופרת ספרים", 14 במרץ 2018. מקוון
- ח. עופרה עופר אורן, נאומה בטקס קבלת פרס נובל, בבלוג "סופרת ספרים", 27 בנובמבר 2018. מקוון
- ט. מלאלה יוספזאי, הילדות האפגניות מבקשות חופש, הגנה וחינוך. אסור לנו לאכזב אותן, באתר הארץ. מקוון

<https://www.maariv.co.il/business/tech/Article-816937>

<https://www.freedommag.org/he/magazine/201712-an-epic-year/womans-rights.html>

<https://www.haaretz.co.il/news/world/asia/1.10016669>

<https://xnet.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5414004,00.html>

https://iw.ert.wiki/wiki/Violence_against_women_in_Pakistan

<https://www.yoair.com/iw/blog/anthropology-the-socio-cultural-perspective-of-being-a-woman-in-pakistan>

<https://www.calcalist.co.il/world/articles/0,7340,L-3723107,00.html>

2. החל משנות התשעים חלה מגמה לעידוד לימודים עיוניים על פני חינוך מקצועי נסגרו חלק מבתי הספר המקצועיים והמגמות העיוניות תפס את מקומו של החינוך המקצועי – הטכנולוגי.

אתה נציג הנוער והוזמנת להשתתף בדיון באגף החינוך ביישוב שבו אתה מתגורר העוסק בשאלה: האם יש לפתוח בבתי הספר ביישוב בו אתה מתגורר מסלולים לחינוך מקצועי טכנולוגי או להשקיע במגמות עיוניות.

כתוב מאמר טיעון ובו הבע את עמדתך בנושא. בסס את דבריך על עובדות ועל נתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.

א. גורביץ', עמיעד והרפז, יורם (2016). לקראת חינוך טכנולוגי- הומניסטי, מטרה, יעדים, אמצעים, כנס 25 שנה לרשת עתיד.

ב. אאוריקה דגן, א. (אפריל 2015). חינוך טכנולוגי - סוגיות ואתגרים, 38. מקוון

ג. הרפז י, ברק מ. (2014). "חינוך טכנולוגי הוא אמצעי, לא מטרה": הד החינוך, 88 (4): 36-41.

ד. וייסבלאי, א. (2018). מבט על החינוך הטכנולוגי מקצועי, הכנסת- מרכז המידע והמחקר.

ה. שני, נ. (2008). מגמות ומקצועות חדשניים בחינוך ההנדסי-טכנולוגי-מדעי: עיונים בחינוך בחברה בטכנולוגיה ובמדע, 6 58-32. מקוון

ו. פרנק, מ. (2008). החינוך הטכנולוגי ביפן ובפינלנד. מור-טק, 1: 40-41.

ז. מנור, ב. (2011). החינוך הטכנולוגי הוא יעד לאומי: קשר עין, 210: 22-24.

ח. ריילי, ש. (2007). בארה"ב משקיעים בחינוך טכנולוגי: טכנולוגיות, 317: 20-26.

ט. פוקס, ה, ינאי, ג, בלס, נ. (2018). החינוך הטכנולוגי-מקצועי: מגמות והתפתחויות בשנים 2006-2017. דוח מצב המדינה, עמ' 195-171.

י. וורגן, י. (2008). החינוך המקצועי והטכנולוגי בארץ ובעולם - דו"ח ביניים. מור-טק, 1: 42-58.

י"א. שחף, ד. (2008). חינוך כשינוי: החזרת החינוך הטכנולוגי כדרך למזער את האלימות בבתי הספר: גלי עיון ומחקר, 17: 54-50.

י"ב. ברק, מ, פלג, ר, אברהמי, מ. (2000). החינוך המדעי-טכנולוגי כמוקד התחדשות של בית-הספר הערבי-דרוזי בישראל. עיונים בחינוך: כתב עת למחקר בחינוך, 4 (2): 76-51. מקוון

י"א. שור, י. (1991 מאי). חינוך טכנולוגי בעד ונגד: הד החינוך, 9-8.

י"ב. צינמון, ר. ג. (2018). מי אני ומה אני רוצה להיות מבוגרים צעירים יוצרים עתיד.

י"ג.שביט. י. (2013) החינוך המקצועי/טכנולוגי במחשבה שנייה. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.

<https://www.antro.org.il/waldorf/papers/gg4>

יש הטוענים שהחיבור התמידי לרשתות החברתיות המאפיין את הדור הצעיר פוגע בתקשורת הבין-אישית, המתרחשת פנים אל פנים, ומעצים את הניכור החברתי. לעומת זאת, יש הרואים ברשתות החברתיות כלי שמחזק את הקשרים בין בני אדם.

כתוב מאמר טיעון, ובו הבע את דעתך בשאלת השפעתן של הרשתות החברתיות על בני הנוער. בסס את דבריך על עובדות ועל נתונים מתוך מאמרים, והדגם מניסיוןך /או מניסיונם של אחרים.

א.אבו-עסבה, ח'. (2010). התרבות הווירטואלית בקרב בני נוער ערבים בישראל". עט השדה 5: 28-32.

ב.אורן, א. (2000). בין שתי תרבויות: אינטרנט ובית הספר". אוניברסיטת תל-אביב

ג.גנאיים, א., רפאלי, ש., עזאיזה, פ. (2009). פער דיגיטלי: השימוש באינטרנט בחברה הערבית בישראל. התקשורת בישראל ומקומה בחיי הפרט והחברה. מכון סולד. כרך מו, 1-2, 164-196.

ד.למיש, ד., ריב"ק, ר., אלוני, ר. (2009). ילדים ישראלים גולשים באינטרנט: מפאניקה מוסרית להורות אחראית. מגמות- כתב עת למדעי ההתנהגות: התקשורת בישראל ומקומה בחיי הפרט והחברה. מכון הנרייטה סאלד. כרך מו, 1-2, 137-163.

ה.פרנקו, ל, אלמוג, ש,גנאים, ח'. (יוני 2020) ילדות ברשתות החברתיות - מרחב נעדר חוק: רגולציה, ב'. עמ' 61-99 מקוון

ו.דולב-כהן, מ'. (2012) היבטים תרפויטיים של האינטרנט: השימוש בתוכנה למסרים-מידיים כאמצעי להקלה רגשית אצל מתבגרים. עבודת דוקטור. אוניברסיטת חיפה. מקוון

ז.אייזנקוט, ד. (כסלו תשע"ח, נובמבר 2017). שיימינג בווטסאפ בקרב ילדים ובני נוער בישראל: מחקר חלוץ הייעוץ החינוכי, כ' עמ' 357-383 מקוון

ח.ארגון, ס. (יוני 2016). חרם בסייבר: אלימות ברשתות החברתיות בקרב ילדים ובני נוער: כוורת, 24, עמ' 35-39. מקוון

ט.בוכניק, ד,דשן, מ. (אייר תשע"ה, 2015). השפעת סביבת האינטרנט על פרופיל השיפוט המוסרי של בני נוער: מגמות: רבעון למדעי ההתנהגות, 50, 1, עמ' 99-128 מקוון

י.שיוביץ סלע, ר. (2010). נוער בסיכון וירטואלי. הד החינוך, 85 (3): 96-98. מקוון

י"א.לפטר –לפידות, נ,חוסרי, ח. (אדר א' תשע"ו, מרץ 2016) (תופעת ההצקה המקוונת בקרב תלמידי בית הספר במגזר הערבי: הצקה מקוונת בקרב בני-נוער ערביים בישראל לפי מגדר ושכבת גיל. הייעוץ החינוכי, י"ט, עמ' 198-218. מקוון

י"ב. אחיטוב, נ. (2011). דרושה מתודולוגיה חדשה של לימוד למציאות חדשה של טכנולוגיה ותקשוב. מחשבה רב-תחומית בחינוך ההומניסטי, 6: 79-80. מקוון.

י"ג.ח.דולב-כוהן, מ, לפידות לפלר, נ. (כסלו תשע"ז, דצמבר 2016). בריאות וחולי במרחבי הסייברספייס: בין הצקה מקוונת להצקה מסורתית בקרב בני נוער בישראל. דברים, 9 עמ' 95-114. מקוון

י"ד.עציוני סייבר, ל. (דצמבר 2018), גניבת זהויות וחשיפה לתוכן פוגעני - סיכונים לבני נוער ברשת. מודיעין וביטחון, 2, 3. עמ' 3-11. מקוון

ט"ו.ברון, א, אשוולר, ר, חיימוביץ, מ. (2018). חינוך ליישוב סכסוכים דיגיטליים בין ילדים ובני נוער לפני שיסלימו לאלימות ולבריונות ברשת (סדנה). האדם הלומד בעידן הטכנולוגי: כנס צי"ס למחקרי טכנולוגיות למידה (קובץ): האוניברסיטה הפתוחה ושה"ס, 13. עמ' 364-363ע. מקוון

ט"ז. האוניברסיטה הפתוחה (2011). ברשת - לקורבן האלימות אין לאן להימלט עדכן. האוניברסיטה הפתוחה 54 : 29-33.

י"ז. האוניברסיטה הפתוחה. (2017). תיווך הורי אקטיבי, צורך בפופולריות וחוויות שליליות ברשתות חברתיות מקוונות בקרב מתבגרים / חגית ששון האדם הלומד בעידן הטכנולוגי: כנס צי"ס למחקרי טכנולוגיות למידה (קובץ): האוניברסיטה הפתוחה ושה"ס, 12, עמ' 226-219ע.

י"ח.דולב-כהן מ. (2010). שיחות במסרים מידיים בין מתבגרים: יתרונות, חסרונות ומה שביניהם. עט השדה, 5, 18-31. מקוון

י"ד.בן-רפאל, א. (2006). קווים לדמותו של נוער המסכים. אליעזר בן-רפאל פנים: כתב-עת לתרבות, חברה וחינוך, 37 : 59-64.

ט"ו. ליאור, ע. (2020). הגבול שבין חופש הביטוי לבין בריונות רשת – האם יש לנו זכות חוקתית להיות בריונים? משפט ועסקים, כ"ג, עמ' 1-62. מקוון.

ט"ז. פוסטמן, נ' (1986). אבדן הילדות. תל-אביב: ספרית הפועלים.

י"ז.סלע, ר. (2010, 22 מרץ). נשיא איגוד האינטרנט הישראלי אינו מרוצה מהפגיעה בפרטיות בפייסבוק NRG. מעריב. אוחר מתוך <http://www.nrg.co.il/online/16/ART2/084/341.html>.

י"ח.נגר, ג' (2016). סקר בנושא: תופעת השיימינג בקרב בני הנוער בישראל. ירושלים: מחלקת מחקר – המשרד לביטחון פנים.

י"ט.גולשמיט, ר. (2011). אלימות וירטואלית בקרב בני נוער. הרצאה במסגרת דיוני "כנסת צעירה" לציון יום כינון הכנסת, ירושלים, ישראל.

כ"כ. כ'. (2020). איך להגן על ילדים כשלא רואים אותם? מקומה של הקהילה בתקופה של בידוד חברתי. הרצאה מקוונת מכון חרוב.

כ"א.סגל, ש. (2010, 13 ינואר). זהירות! טכנולוגיה: כמה שעות מחשב ביום מותר לתת לילד?

<http://www.nrg.co.il/online/55/ART2/039/381.html>. מתוך אוחר. מעריב

כ"ב.בן חור, ע' וג'ורנו, ג' (2010). מצמצמים את פער השירות למתבגרים - ייעוץ ותמיכה נפשית למתבגרים ברשת האינטרנט Yelem - כמקרה מייצג. עט השדה, 5, 43-48.

[https://www.psychology.org.il/sites/psycho/UserContent/files/pshico_%20July2018\(1\).pdf](https://www.psychology.org.il/sites/psycho/UserContent/files/pshico_%20July2018(1).pdf)

<https://www.haaretz.co.il/news/health/.premium-1.4646732>

<http://muse.tau.ac.il/publications/71/rtf>

4. מאז קום המדינה החברה הישראלית היא חברה מגוונת המורכבת מקבוצות אתניות, דתיות ולאומיות שונות.

כתוב מאמר טיעון שבו תדון בשאלה האם חל שינוי ביחסה של החברה הישראלית כלפי השוני הקיים בין התרבויות. האם לדעתך כיום אנחנו חברה סבלנית ומלוכדת יותר או שלדעתך הפערים החברתיים גדלים ומתעצמים.

בסס את דבריך על עובדות ועל נתונים מתוך מאמרים והדגם מניסיוןך ו/או מניסיונם של אחרים .

א.בלאנדר, ד.(2018). שסעים ישנים וחדשים בחברה הישראלית מבט מסקרי דעת קהל.המכון הישראלי לדימוקרטיה. (קישור למאמר).

<https://www.idi.org.il/parliaments/22242/22263>

ב.עינב, י.(2020).חינוך לרב-תרבותיות בישראל / חינוך במרחבים רב-תרבותיים (קובץ בעריכת רחל שגיא, ליאת ביברמן-שלו ויצחק גילת). תל אביב : רסלינג, עמ' 69-87. מקוון

ב.גונטובניק, ג.(2020).זכויות קבוצתיות תרבותיות במדינה יהודית דמוקרטית. תרבות דמוקרטית, 19, עמ' 23-94. מקוון

ג.בן עמי, ש.(2001). הקדמה: ישראל כחברה רב תרבותית: מחברה מגויסת לחברה אזרחית? (קובץ): הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר, 18-23. מקוון

ד.סגיב –שיפטר, ת,שמיר, מ.(2000).סובלנות בחברה הישראלית על סף המאה ה- 21 . דעות בעם, 3 : 1-8. מקוון

ה.לב-ציון, נ' (2000). סובלנות באסלאם. בתוך יי עירם וז' גרוס (עורכים), חינוך לערכים, לסובלנות ולשלום (עמ' 15-20). רמת-גן: הקתדרה לחינוך לערכים, לסובלנות ולשלום ע"ש יוסף בורג, בית-הספר לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן.

ו.גונטובניק, ג.(2020).זכויות קבוצתיות תרבותיות במדינה יהודית דמוקרטית. תרבות דמוקרטית, 19, עמ' 23-94. מקוון

ז.לאוטמן, ד.(2009).החינוך כדרך האמיתית לסגירת פערים ולקידום החברה. מחשבה רב-תחומית בחינוך ההומניסטי, 4 : 10-11. מקוון.

ח.בוימל, י.(2006). עקרונות מדיניות האפליה כלפי הערבים בישראל: עיונים : כתב עת רב-תחומי לחקר ישראל, 16 : 391-413. מקוון

ט.סואן, ד.(2009). קירבה ומריבה - שסעים בחברה הישראלית. סוציולוגיה ישראלית: כתב-עת לחקר החברה הישראלית, 10(2) : 484-486. מקוון

י.עיד, ר.(2017).היררכיה של חובות: הטבע ככלי לעיצוב יחסם של תושבי הכפרים הדרוזיים בכרמל למדינה / ראמוז עיד סוציולוגיה ישראלית: כתב-עת לחקר החברה הישראלית, 18, 2, עמ' 29-48.

י"א.חדד, ש, אלרון, מ, פדון, כ, ישראלי, צ. (2019-2020). החברה הישראלית: שיתוק פוליטי, הקצנה בשיח ואתגור החוסן חברתי. הערכה אסטרטגית לישראל, עמ' 40-44. מקוון

י"א.וולפנזון, א. (1989). פער ושוויון בחברה הישראלית. מחברות למחשבה סוציאליסטית, 13: 123-133.

י"ב.היילברנר, ע. (אביב תש"פ, 2020). מבט מפלה: גזענות ובידול חברתי בין אשכנזים למזרחים בישראל הצעירה. ישראל: כתב עת לחקר הציונות ומדינת ישראל היסטוריה, תרבות, חברה, 26, עמ' 143-171 מקוון

י"ג. מולא, ש. (סתיו תשע"ט, 2018). "אני רגילה לגמרי": יהודיות, ישראליות ולבנות כעוגנים זהותיים בתהליך התמודדותם של תלמידים אתיופים עם גזענות בישראל. דעת, 14, עמ' 13-42 מקוון

י"ד. סינה, ג, ינון, ע. (2006). ניתוח כלכלי של הקצאת משאבים באוניברסיטה על בסיס שירות צבאי או לאומי. הארת דין, ד (1): 22-49. מקוון

ט"ו. בנימיני, ק. (1980). דימוי הערבי בעיני נוער ישראלי. עיונים בחינוך, 27, 65-74.

ט"ז. בנימיני, ק. (1986). (על סובלנות פוליטית: עיונים פוליטיים-חברתיים ופסיכולוגיים-חינוכיים. פסיכולוגיה ויעוץ בחינוך, שנתון תשל"ו, 31-43.

י"ז. הרמן, ת., וויער- יוכטמן, א. (1997). (השפעת הדת על הסכסוך הישראלי-ערבי. יחסי חילונים דתיים בישראל. מרכז תמי שטינמץ למחקר שלום, אוניברסיטת תל-אביב, קרן אדנאור, 61-80.

י"ח. אלחאגי מ'. (2003). חינוך בצל הקונפליקט – הגמוניה תרבותית לעומת רב תרבותיות נשלטת. "בתוך: מאגיד אלחאגי ואורי בן-אליעזר (עורכים). בשם הביטחון, סוציולוגיה של שלום ומלחמה בישראל בעידן משתנה. חיפה: אוניברסיטת חיפה. עמ' 141-310.

גלעד, נ'. (10.22.1008). מסמך רקע בנושא: אלימות במערכת החינוך, הוגש לוועדת החינוך התרבות והספורט.

<http://www.knesset.gov.il/mmm/data/docs/m01553.doc>

<https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-807074>

<https://www.kan.org.il/item/?itemid=108484>

5.תקציב המדינה נועד למגוון תחומים כגון חינוך, בריאות, ביטחון, רווחה, חברה ועוד. התקציב מחולק לפי סדר עדיפויות.

כתוב מאמר טיעון ובו הבע את דעתך בשאלה אם המדינה צריכה להקצות כספים רבים לענף הספורט ולפיתוח ענפי ספורט תחרותיים ואולימפיים. בסס את דבריך על עובדות ועל נתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.

א.ויניגר ת.אגמון, ת. (2017). מידע על הישגים במשחקים האולימפיים ועל תקציב ספורט הישגי –בדיקה משווה. הכנסת מרכז מידע ומחקר.

ב. פנסירר, א. (2011). השוואה בין ענפי ספורט אולימפיים לענפי ספורט לא אולימפיים – תמונת מצב. הכנסת מרכז מידע ומחקר.

ג. כרמי, א. (2020). מחובבנות למקצוענות: ראשיתו של הספורט ההישגי בישראל. סוגיות חברתיות בישראל, עמ' 193-220.

ד. אריאל, ר., קונסטנטיני, נ. (2012). הספורט רץ על קיבתו: תזונה למתחרה האולימפי. גליליאו: כתב עת למדע ומחשבה, 167: 18-23.

<https://www.calcalist.co.il/sport/articles/0,7340,L-3782570,00.html>

<https://www.themarker.com/news/.premium-1.10099810>

<https://www.sport5.co.il/articles.aspx?FolderID=413&docID=376849>

https://www.calcalist.co.il/sport_news/article/sy9jvktkt

<https://www.themarker.com/news/.premium-1.10067708>

https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/9d7ee3e6-36d4-e711-80da-00155d0ad651/2_9d7ee3e6-36d4-e711-80da-00155d0ad651_11_8911.pdf

<https://www.israelhayom.co.il/sport/other-sports/article/3347681>

<https://www.haaretz.co.il/opinions/editorial-articles/.premium-1.10068521>

הכין וכתב: מר איאד קיזל – מנהל המקצוע במרב"ד

ערך והגיש: איאד מוהנא – מפמ"ר עברית במגזר הדרוזי